

TYSVÆR KOMMUNE

KONTROLLUTVALET ÅRSMELDING 2016

Tysvær rådhus 01.11.16

**KONTROLLUTVALET
TYSVÆR KOMMUNE**

INNLEIING

Kontrollutvalet si årsmelding er ei tilbakemelding til kommunestyret om utvalet si verksemd og kva saker og oppgåver som er tatt opp drøfta og handsama i 2016.

I følgje kommunelova § 77 pkt. 6 skal "**kontrollutvalet rapportere resultatata av sitt arbeid til kommunestyret**".

1. OM KONTROLLUTVALET

Kontrollutvalet er eit lovpålagt organ som skal på vegne av kommunestyret syte for tilsynet med forvaltninga av kommunen (rekneskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon) og selskap som kommunen eig (selskapskontroll). Utvalet skal også sjå til at revisjonen fungerer på ein trygg måte. Ordninga er heimla i kommunelova og forskrift om kontrollutval.

Kontrollutvalet er ikkje underlagt andre organ enn kommunestyret og rapporterer og innstiller til dette.

Kontrollutvalet har eige reglement, vedtatt av kommunestyret i 2012 og revidert i 2014.

2. MEDLEMMENE I UTVALET

Det er kommunestyret sjølv som vel medlemmene. Kontrollutvalet skal ha minst tre medlem, og etter § 77 nr 1 i kommunelova skal minst eit av utvalet sine medlemmer veljast blant representantane i kommunestyret. Tilsette i kommunen er utelukka frå val til kontrollutvalet.

For perioden 2015 - 2019 valde kommunestyret hausten 2015 følgjande medlemmer:

Faste medlemmer

Leiar	Øystein Susort (KrF)
Nestleiar	Arne Gjerde (H)
Medlem	Linda Ånderå Bokn (V)
Medlem	Åse Paulsen (Ap)
Medlem	Karsten A. Larsen (Frp)

Varamedlemmer:

1. Marit Hølland Gjedrem (Sp)
2. Sigdrid Skeiseid (Frp)
3. Katrine Bakkevig (H)
4. Harry Vessel Eike (A)
5. Asbjørn Espeset (KrF)

Øystein Susort var utvalet sin kommunestyrepreressant. Han blei i juni gjeve permisjon frå verva pga. flytting. Utvalet består no av følgjande:

Faste medlemmer

Leiar	Arne Gjerde (H)
Nestleiar	Øyvind Hellerslien (Frp)
Medlem	Linda Ånderå Bokn (V)
Medlem	Åse Paulsen (Ap)
Medlem	Karsten A. Larsen (Frp)

Varamedlemmer:

1. Marit Hølland Gjedrem (Sp)
2. Sigdrid Skeiseid (Frp)
3. Katrine Bakkevig (H)
4. Harry Vessel Eike (A)
5. Asbjørn Espeset (KrF)

Øyvind Hellerslien er no utvalet sin kommunestyrepreressant.

Leiar og nestleiar i kontrollutvalet har møterett i kommunestyret og talerett når utvalet sine saker blir handsama.

Ordføreren har møte- og talerett i utvalet. Han har til no ikkje møtt utvalet. Rådmannen har ikkje møterett, men kan bli invitert/kalla inn av utvalet. Han har i 2016 møtt ein gong sjølv, medan økonomisjefen har møtt to gonger og personalsjef, skulesjef, barnehagesjef, og leder fellessekretariatet ein gong.

Møta vert gjort kjent på kommunen sine nettsider og sekretariatet sine heimesider. På desse stadene vert også sakspapira og protokollar lagt ut.

3. AKTIVITETEN I KONTROLLUTVALET I 2016

Kontrollutvalet har i 2016 hatt **4 (4)** møte fordelt på to om våren og to på hausten. Kontrollutvalet sine møte er opne for publikum og presse med unnatak av når det er heimel i lov å lukke. Utvalet held møta i rådhuset.

Utvalet har i 2016 hatt **27 (25)** saker til handsaming der **6 (7)** av sakene er vidaresendt til handsaming i kommunestyret. **51 (43)** saker er blitt lagd fram til orientering. Samla oversyn over saker og orienteringssaker følgjer som vedlegg til årsmeldinga.

På kontrollutvalskonferansen i regi av Norges Kommunerevisorforbund i februar deltok Åse Paulsen. På konferansen til Forum for kontroll og tilsyn i juni deltok Karsten A. Larsen. På dagskonferansen for kontrollutval i Rogaland i Sandnes 17. november deltok Paulsen og Larsen.

4. KONTROLLUTVALET SINE HOVUDOPPGÅVER

Kontrollutvalet har oppgåver knytte til internt tilsyn og kontroll gjennom rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

4.1 REKNESKAPSREVISJON

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunen sin årsrekneskap og rekneskap til kommunale føretak vert revidert på ein trygg måte. Kontrollutvalet skal også halde seg orientert om revisjonsarbeidet og sjå til at det går føre seg i samsvar med lov og føresegner, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalet sine instruksar.

Kontrollutvalet hadde i møtet 23.05.16 kommunen sin årsrekneskap for 2015 til handsaming. Totalt sett blei rekneskapen for 2015 gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk/overskot på kr 37,1 mill., som utgjer 3,1 % av driftsinntektene. Etter eit korrigert netto driftsresultat utgjer det nær 4 % av driftsinntektene inklusive renter og fråtrekk frå avtalt eigedomsskatt til Bokn kommune. Revisor og utvalet hadde ikkje merknader til rekneskapen, så det blei ikkje sett frist for tilbakemelding.

4.2 FORVALTNINGSREVISJON

I følgje kommunelova skal kontrollutvalet sjå til at det årleg vert gjennomført forvaltningsrevisjon av den kommunale verksemda. Kontrollutvalet skal minst ein gong i valperioden utarbeide ein plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Kommunestyret skal vedta planen. Tysvær kommune sin plan for 2016-2020 blei vedteken av kommunestyret i møte 21.06.16, sak 40/16.

Med bakgrunn i planen blei det bestilt eit forvaltningsrevisjonsprosjekt om temaet «Kvalitet på opplæringa i skulane». Ramma vart sett til 200 timar. Prosjektmandat blei lagd fram i septembermøtet med følgjande føremål:

Undersøke i kva grad skulane v/ skuleleiinga gjennomfører jamnleg skulebasert vurdering i tråd med forskrift om opplæring, og i kva grad verktøy vert nytta av skulane i kvalitetsarbeidet.

Undersøke i kva grad resultatmåla for skulane i strategiplanen for 2016- 2020 vert oppfylt.

Rapport var ferdig i januar 2017 og vert lagt fram for kontrollutvalet i februar og kommunestyret i mars.

4.3 SELSKAPSKONTROLL

I følgje kommunelova er kontrollutvalet pålagt og sjå til at det vert ført kontroll med forvaltninga av kommunen sine interesser i selskap m.m. Kontrollutvalet skal også her utarbeida ein plan for gjennomføring av selskapskontroll.

Planen for 2016-2020 og retningslinjene for slik kontroll blei vedtatt av kommunestyret i møte 21.06.16, sak 39/16 på bakgrunn av ei overordna analyse.

I 2014 vedtok eigarkommunane å delta i selskapskontroll av Haugaland Kraft AS og Haugaland Næringspark AS. Rapport var ferdig i mars 2015. Deloitte såg etter om selskapa hadde etablert system og rutinar for å sikre at selskapa vert drive i samsvar med vedtekter, politiske vedtak og regelverk. Det blei avdekket nokre få forbedringspunktar, og det blei sett ein frist på 12 månader for tilbakemelding om oppfølging av tilrådingane. Utvalet fekk tilbakemelding om oppfølginga av selskapskontrollen i junimøtet.

Tysvær kommune har ikkje hatt si eige eigarskapsmelding for styring for dei verksemdar som kommune oppnemner representantar til. Utvalet bad om tilbakemelding frå rådmannen om eigarskapskontrollen i fyrste møtet på nyåret. Rådmannen har i løpet av 2016 utarbeida eigen eigarskapsmelding. Den blei vedteken av kommunestyret i møte 25.10.16, sak 92/16.

4.4 TILSYN MED REVISOR

Tilsyn med revisjonen blir gjennomført ved gjennomgang av revisjonens planer og rapporter. Utvalet innhentar kvart år uavhengighetserklæring frå ansvarleg revisor.

KPMG AS har sidan 01.07.12 vore kommunen sitt revisjonsselskap. Oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor er Roald Stakland, med kontor i Haugesund. Han har møtt på alle fire møta. Forvaltningsrevisorane har kontor i Bergen og har møtt ein gong i løpet av 2016.

Revisor har møte- og talerett i utvalet sine møte. Det er presentert revisjonsplan og lagt fram mandat og rapport frå forvaltningsrevisjonsarbeidet.

Kontrollutvalet gjennomførte i 2015 ny anbuds konkurranse om revisjonstenestene for perioden 2016-2020. Kommunestyret vedtok kontrollutvalet si innstilling om å velje KPMG AS som kommunen sin revisor i møte 15.12.15, sak 82/15. Noverande avtale gjeld for fire år med opsjon til å forlengje avtalen med 2 år.

4.5 TILSYN MED FORVALTNINGA

Tilsyn med forvaltninga er gjennomført ved at utvalet har fått orientering frå rådmannen om spørsmål og saker utvalet har tatt opp. I 2016 har det vore mellom anna vore etterspurt om korleis politiske vedtak blir følgt opp, om post-/arkivrutinar, delegasjon og om reglar for utlån av utstyr og maskinar til kommunalt tilsette og rutinar rundt bruk av bil.

I novembermøtet blei utvalet orientert om ei sak der ein nabo ønskte å få utvalet til å iverksette undersøking i sak om innvilga dispensasjonssøknad og byggeløyve. Utvalet avviste saka då utvalet ikkje har mandat til gå inn i enkeltsaker eller overprøve politiske vedtak.

I november møtte økonomisjefen og han orienterte om førebels rekneskap 2016 og framlegg til budsjett 2017 og økonomiplan. Utvalet er og blitt orientert om statlege tilsyn, tertialrapportar, budsjettvedtak, KOSTRA-tall osv.

5 BUDSJETT/REKNEKAP FOR TILSYN OG KONTROLL

ANSVARsomRÅDE 10010	REGNSKAP 2016	BUDSJETT 2016	REGNSKAP 2015
REVISJON OG KONTROLLUTVAL			
Godtgjersle, kurs, m.m	50 404	70 000	28.352
Revisjonstenester (avt m/priv.)	510 059	426 000	362.683
Sekretariatstenester ((IKS)	177 000	177 000	170 000
Sum utgifter	737 404	673 000	561.035

Kontrollutvalet handsama hausten 2016 framlegg til budsjett for internt tilsyn og kontroll for 2017. Framlegg til budsjett var på kr 777.000 eks mva. Framlegget vart ikkje lagt inn av administrasjonen i rådmannens budsjettframlegg. Utvalet sitt framlegg skulle då vert lagt fram kommunestyret eksplisitt. Sjølv om det ikkje var gjort, vedtok kommunestyret, på bakgrunn av innspel frå utvalsleiar, å auke budsjettet til forvaltningsrevisjon for 2017 med kr 100.000.

6. SEKRETARIATET FOR KONTROLLUTVALET

Kommunane er pålagt å ha eit kontrollutvalssekretariat som er uavhengig, dvs. ikkje knytte opp mot rådmann eller revisjon. Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS kom i drift frå 2005. Selskapet er eid av 10 kommunar og oppgåvene blir ivaretatt av to tilsette.

Sekretariatet har, i tillegg til kontakt og samarbeid med utvala, administrasjon og politisk leiing, samarbeid med tre revisjonsselskap, andre interkommunale selskap i regionen og sekretariata i Rogaland, Hordaland og Agder.

Selskapet har i 2016 fått nytt styret og oppdatert overordna strategiplan. Fast utvalssekretær har vore dagleg leiar Toril Hallsjø. Sekretariatet har eigne heimesider, www.kontrollutvalgene.no, kor mellom anna alle sakskart, protokollar og rapportar blir lagt ut fortløpande.

Frå Tysvær kommune er Gunn Marit Lygre valt som kommunen sin representant til representantskapet i IKSet med Anders H. Nordgård som varamedlem. Lygre møtte på det konstituerande møtet 25.04.16.

7. OPPSUMMERING

Året har vore prega av å få på plass nye planar for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll dei neste fire åra 2016-2020. Planane, basert på overordna analyser, blei vedteken av kommunestyret i juni etter innstilling frå utvalet.

Eit nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt er valt ut for 2017. Utvalet har også handsama oppfølging av rapport innan selskapskontroll. Administrasjonen har gjort eller vil gjere greie for saker som utvalet har bede om undervegs gjennom året. I

Aksdal, den 07.02.17

Kontrollutvalet i Tysvær

Arne Gjerde
leiar (sign.)

Øyvind Hellerslien
(sign.)

Åse Paulsen
(sign.)

for
Linda Ånderå Bokn
(sign.)

Karsten A. Larsen
(sign.)

OVERSYN OVER SAKER 2016– TYSVÆR KONTROLLUTVAL

Saker til behandling:

- 1/16 Godkjenning av protokoll frå møte 01.12.15
- 2/16 Årsmelding for 2015 frå kontrollutvalet
- 3/16 Plan for orientering om resultatområda og stabsfunksjonane
- 4/16 Referat- og orienteringssaker 09.02.16

- 5/16 Godkjenning av protokoll frå møte 09.02.16
- 6/16 Orientering frå administrasjonen – personal- og organisasjonssjefen
- 7/16 Eigarskapskontrollen i Tysvær kommune
- 8/16 Uttale om Tysvær kommune sin årsrekneskap 2015
- 9/16 Oppfølging av politiske vedtak
- 10/16 Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020
- 11/16 Plan for selskapskontroll 2016-2020
- 12/16 Referat- og orienteringssaker 23.05.16

- 13/16 Godkjenning av protokoll frå møte 23.05.16
- 14/16 Orientering frå administrasjonen – skulesjefen
- 15/16 Revisor si egenerklæring 2016
- 16/16 Prosjektmandat - forvaltningsrevisjon - «Kvalitet i læringa i skulane»
- 17/16 Oppfølging av selskapskontroll – Haugaland Kraft AS og Næringspark AS
- 18/16 Budsjett 2017 – Kontroll og tilsyn – utvalet sitt framlegg
- 19/16 Referat- og orienteringssaker 08.09.16

- 20/16 Godkjenning av protokoll frå møte 08.09.16
- 21/16 Orientering om rekneskap og framlegg til budsjett 2017 og økonomiplan
- 22/16 Orientering frå administrasjonen - barnehagesjefen
- 23//16 Oppfølging av politiske vedtak
- 24/16 Utlån av utstyr og maskinar til tilsette og rutinar rundt bruk av bil
- 25/16 Plan for rekneskapsrevisjonen for 2016
- 26/16 Møteplan for 2017
- 27/16 Referat- og orienteringssaker 15.11.16

Referat- og orienteringssaker 2016 - Tysvær kontrollutval

1. Statusrapport pr. februar 2016
2. Årshjul – kontrollutvalet sine oppgåver
3. Teneste 1100 Kontroll og revisjon – rekneskap 2015
4. K-styrevedtak 15.12.15, sak 82/15 – Val av revisor 2016-2020
5. Evaluering og val av leverandør – Anbud på revisjonstenester 2016-2020
6. Workshop i regi av KPMG 18.01.16 – tilbakemelding
7. Kommunal rapport 19.01.16 – skatteinntektene 2015 – landsbasis
8. Kommunal rapport 19.01.16 – skattetallene for den enkelte kommune

9. Årsrapport og skatterekneskap 2014 - skatteoppkrevjaren i Tysvær kommune
10. Fylkesmannen i Rogaland – Informasjon om statleg tilsyn med kommunane i 2016
11. Rapport frå Haustkonferansen i Sandnes -munnleg
12. Rapport frå NKRF-konferansen 3.-4.02.16
13. eINFO 16/1 – Talerett i kommunale organ
14. Referat frå møte i Kommunesektorens etikkutval 23.11.15
15. Haugaland Vekst IKS – protokoll frå representantskapsmøte 11.12.15
16. Teieplikterklæring – ny utgåve

17. Statusrapport pr. mai 2016
18. K-styrevedtak 12.04.16, sak 14/16 – Forvaltningsrevisjonsrapport – Internkontroll
19. Signert avtale – Anbud på revisjonstenester 2016-2020
20. Kontrollrapport 2015 fra Skatteetaten – skatteoppkrevjarfunksjonen- Tysvær
21. Framlegg til ny kommunelov - NOU 2016:4 Ny kommunelov
22. KMD - høyringsbrev – frist 06.10.16 for uttale
23. Representantskapsmøte 25.04.16 – Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
24. Representantskapsmøte 27.04.16 – Interkommunalt Arkiv Rogaland IKS
25. Representantskapsmøte 29.04.16 – Haugaland Vekst IKS
26. Representantskapsmøte 23.05.16 – Krisesenter Vest IKS
27. Representantskapsmøte 25.05.16 – HIM IKS
28. Representantskapsmøte 06.06.16 – Haugaland Kraft AS
29. FKT-konferansen 7.-8. juni – Karsten A. Larsen påmeldt

30. Statusrapport pr. august 2016
31. Komm.styrevedtak 21.06.16, sak 31/16- Søknad om fritak– Ø. Susort - nyval
32. Komm.styrevedtak 21.06.16, sak 39/16- Plan for selskapskontroll 2016- 2020
33. Komm.styrevedtak 21.06.16, sak 40/16- Plan for forvaltningsrevisjon 2016- 2020
34. Protokoll - Generalforsamling 06.06.16 – Haugaland Kraft AS
35. Protokoll - Havneråd 09.06.16 – Karmsund Havn IKS
36. Protokoll – Havneråd, 30.06.16 – Karmsund Havn IKS – sak 5/16 om godtgjersle
37. KS Bedrift – unntaksvis bruk av telefonmøte i interkommunale selskap
38. Utsatt sak om oppfølging av politiske vedtak – e-post 30.08.16
39. FKT-konferansen i juni – tilbakemelding frå deltakar Karsten A. Larsen

40. Statusrapport pr. november 2016
41. Komm.styrevedtak 25.10.16, sak 71/16 – Eigarskapsmelding – Tysvær kommune
42. Invitasjon – FKT i Rogaland - Haustkonferanse 17.11.16 i Sandnes – 3 påmeldt
43. Innkalling- repr.skapsmøte 01.12.16 – HIM IKS
44. Oppfølging av pålegg frå Statsarkivet og arbeid med arkivplan – utsett frist
45. Kommunal Rapport 29.09.16 – om revisjonsutgifter
46. Kostra-tall vedk. funksjon 110 – Kontroll og revisjon – kommunane på Haugalandet
47. Førebels svar på klagebrev frå Ståle Iversen, Førresfjorden
48. Klagebrev frå Ståle Iversen m/ vedlegg (FM, dispensasjonssøknad og byggesøknad)
49. Forum for Kontroll og tilsyn – høyringsuttale til NOU: 4 Ny kommunelov
50. Tilbakemelding frå revisor - forvaltningsrevisjon «Kvalitet i opplæring i skulane»
51. Deltaking/påmelding - Kontrollutvalgskonferanse Gardermoen 01.– 02.02.17